

PREKMURSKI GLASNIK

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
v MURSKI SOBOTI, Lendavska ulica št. 61.

OGLASI STANEJO ZA 1 mm VIŠINE
in 80 mm ŠIRINE 1 K 50 v.

Neodvisen političen tednik.

IZHAJA VSAKO NEDELJO

VELJA PO POŠTI 16 K ZA ČAS DO KONCA
LETA 1920. — VSE ŠTEVILKE OD PRVE
ŠTEV. PA DO KONCA LETA STANEJO 25 K.

Posamezna številka velja **1 krono.**

Pozvánje.

„Prekmurska Kmetijska Stranka“
pozové na javni volilni gyülejš v
nedeljo, dne 24. oktobra t. l. ob 11.
vöri v Murski Soboti na prostori pri
Mostovem hrámi.

Domáçini, guçalo se bo od prek-
murski prilikaj, zato pridite vsi.

Začasni tanáč.

Dr. Irgolič — M. Sobotá.

Tečaj za občinske tájniké.

Kakor se spominjamo, je namerovala
vláda žé pod pokojnom komisárom Berbu-
çom nastaviti v Ljubljani tečaj za izšolanje
obçinskih tájnikov za Prekmurje in za to
dovolila tüdi poseben kredit. Té preveç
hasnoviten načrt pa se do dánes ni izvedel.

Çüjemo, da se rávno v teh dnévaj
do se vçili naši župáni (rihtarje), kak tre-
bej voditi obçinske uráde v skladu s
právdó in haskmi veščanov. Tüdi to je
zelo dobro, ali vendar naši župáni nedo
mogli izhájati brez dobri tájnikov.

Známo in smo jim zahválni, da naši
župáni doprineséjo vse, kar je v njihovi

moçi, da pomágajo različnim oblástom pri
silno težkem upravnem deli.

Delo župánov je pa težávno v prvi
vrsti za to, ka ne poznajo jugoslovánske
právdé in nej so meli nikdár prilike na-
vçiti se pismene slovenščine, tem manj pa
srbohrváškega jezika, šteriva sta obá pri-
poznániva za državna jezika.

Delo, štero civilna in vojáška uprava
želej od župánov, je pa razven tega tako
ogromno, ka bi tisti, çi bi šçeli dobro de-
lati, mogli bi zavržti plüg in orodje (škér).
Toga pa od njih nemremo želeti, ár jih
mi obçani, niti držáva za to nemre za-
dostno pláčati.

Spomnimo se samo na popisovanje
vojnih obvezancev, volilcev za ustavotvorno
skupščino in nastavljanje agrárnih odborov,
kelko težávnoga dela in stroškov je to
povzročilo. V bližni bodoçnosti bo zopet
popisovanje ljudsko štetje, za obçinske
volitve in bog zná ešçe kaj.

Pomanjkanje zmožnih obçinskih tájni-
kov vidimo posebno pri tem, da ešçe pri
nas volilni imeniki sploh niso sestavljeni,
kaj te-le potrjeni in pride lahko tako daleç,
da ne bomo niti mogli voliti istočasno z
drugimi pokrajinami.

Velikanska dobrota za dobro oprávo
je, çi obçinski urádi, ki so podlága in
stebri cele uprave, svoje delo hitro in
dobro oprávlajo. Gdé toga nej, tüdi višji,

posebno državni urádi, nemrejo tako de-
lati, kak je v urejeni držávi potrebno.

Velika škoda je, da v naši upravi ne
najdemo mesta za bivše notáruše, ki so
po svojem delokrogi znatno olajšali in
izednaçili upravne posle.

Nikakor pa nešçemo, naj nastávi ne-
kaj enákoga, gdé smo vidli, da so notá-
rošje oprávlali tüdi takše posle, štere so
nej razmili in s tem škodili ljudstvi, na
pélðo različne pogodbe, Dobre pogodbe
(kontraktuše) znájo delati samo navçeni
juristi, nej drugí.

Inštitut okrožnih notárjev smo ome-
nili samo v telko, gdé so meli oni pod
seboj po več (do desét) obçin.

Tisto mislimo, da more biti tüdi glede
obçinskih tájnikov. Takoj povemo, zakaj.

Ništerne, oziroma vse naše prekmur-
ske obçine so tak mále, ka bi nobena od
tisti nej mogla tájniki dávati telko pláçe,
ka bi mogo od pláçe živeti. To pa lahko
doprinesé več obçin vküper. Tüdi de táj-
nik lahko oprávo dela večih obçin in bo
zadostno zaposlen.

Pri združénji obçin bo se ozirati na
lego tisti in število prebivalstva. Mogoçe
bi se dalo vzéti za podlago razdelbo obçin
pod bivše okrožne notarijáte.

Sedež tájnika de mogo biti v sredini
okrožja združnih obçin, ka nede ljudstvo
zgübilo preveç çasa s potovanjom.

LISTEK.

Juri Kozjak, slovenski janiçar.

— Povest iz petnajstega stoletja domaçe zgodovine. —

Spisal Josip Jurçiç.

(Dalje.)

Petru pa se je odvalil kamen od srca, in bil
je precej tisti ko prej.

»Kdo si ti?« ga vpraša cigan. »Zakaj si
rekel, da si Kozjak, a jaz vem, da je Kozjak večji,
bolj zastaven ÷lovek. Taka šléva ne bi bila mojega
sina na prvi mah pobila na tla. Ha! Zakaj si
rekel, da si Kozjak?«

»A, Vi ste se zmotili, ljubi moj prijatelj, Vi
išçete mojega brata? Ta je na vojni, pred Celjem;
jaz sem njegov brat, ni mi nič do mojega brata
in njegovih reçi; zato Vas prosim, pustite mene
in moje hlapce, jaz z bratom nimam nič,« blebeçe
v naglici Peter.

To vse pa ciganom ni bilo nič kaj povšeçi.
Tako daljo so bili nalašč sem prišli in zdaj bi bili
morali brez uspeha nazaj — zastonj, brez kon-
čanega namena.

»Gospod se mora odkupiti, ako hoçe da ne
bo visel,« so menili nekateri cigani in drugi so

to misel pritrdili. Petru se je bilo sicer zopet malo
ogrelo okrog srca, ko so ga opominjali na vrbovo
vejo in pridrgnjeno vrvico, pogodili so se pa na-
posled za sto zlatov odkupnine, ki jo je Peter
obljubil dati ciganom zase in za hlapca. Dolgin
poveljnik sam zasede konja in odjezdi s Petrom
po denar. Hlapca pa sta morala za poroka ostati
pri ognju. Toda zapovedal je bil Samol tovarišem,
naj ne ravnajo grdo s hlapcema, le ako bi njega
nazaj ne bilo. »Ako me jutri ne bode, ko zagle-
date prve slonçne žarke, vedite, da sem zaprt pri
tem gospodu, çesar se bode pa varoval, menil bi;
— potem že veste, kaj!« reçe ciganom dolgin,
odhajaje s Petrom proti gradu.

Veçerna megla se je bila razlila po dolih.
Mesec se je skrila za oblake; bila je pusta noç,
ko je jeznil Peter z dolgim ciganom skozi gozdiç
proti gradu. Ko je jel cigan govoriti druge navad-
ne reçi kakor kak pošten ÷lovek in pameten mož,
se je otajalo Petru do dobrega vse, in prejšnja
narava se mu je povrnila. Jame cigana izpeljevati,
zakaj je bratu Marku smrt sklenil. Cigan mu vse
pove in tüdi namen, da ne bode miroval prej,
dokler mu ne dopolni svoje prisege in se ne maš-
çuje krvavo nad namišljenim morivcem svojega
sina.

Tu se Petru zbudi misel strašna, kakršne se

le najhujšobnejše srce ne zboji. »Kaj, ko bi mi
leta cigan pripomogel, da mi pride v roke vse
bratovo imetje in postanem sam svoj gospod?
Nihça ne bode misliti mogel, ni mogoçe, da bi
komu v glavo prišlo, da sem jaz vzrok temu.
Cigan pojde v tuje kraje, kdo ga bode kdaj videl
veç? Da me pa ne izda, to bom že skrbel.« Tako
je razbral v naglici ljubeznivi striček.

Počakaj, prijatelj! Meni smeš brez skrbi
povedati vse, tüdi jaz sovražim svojega brata,«
pravi Peter ciganu, »in kdor se maščuje nad njim,
tüdi meni povšeçi stori.«

Zasmehljivo ga pogleda cigan. Paç je moral
misliti: »To ti je brat! Ne bi bilo škoda za-
res, ko bi ga presunil moj nož, ali pa, da bi ti
vrd debeli vrat zdrgnila in zemljo izpodmeknila
pod tvojimi nogami!«

»Jaz ti povem, kako se lahko maščuješ nad
mojim bratom, ki ti je sina ubil,« pravi Peter
dalje. »kako ga še veliko bolj udariš, kot bi mu
nož v srce zabodel ali kot bi ga obesil za vrat.
Samo prisezi mi, da nikdar ne izgovoriš mojega
imena, da te ne bo potlej nikoli več v deželo in
v te kraje. Pridejal bom pa še sto zlatov k onim
sto za plaçilo.«

(Dalje prih.)

Tájnikí do se mogli v prvi vrsti navčítí uradnemí jezíki, nadalje v najvažnejših zákóhíh, naredbah in predpísíh.

Tájnikí se morejo zbratí z domáčekoga ljúdstva, da samo v takšem mo meli zavúpanje. Mí Prekmurcí mámo dosta sínov, kí so skončali pörgarske šole in po več razrédiv srednjíh šól, kí so zadostno nabráženi in bí radi príšli do svojega krúha. Nadale pridejo v poštev za občínske tájnikíe odstavljeni bivší uradnikí, kí so slovenskoga pokolenja in so príšli brez lastne krívíce od svojega krúha in živéjo v velkí skúšíní. Vlára ešče do zdaj za té síromáke čístó níka nej včíníla, ka bí se naše ljúdstvo pomílló in bí se smíllóvalí njím v nedužní trplénjích.

Prosímó gospoda cívilnoga komísára, naj posredúje prí vlári, da se občínska tájníštva na šérší podlági takoj nastáne, ka do velkí haskí za držávo in ljúdstvo.

Pošta in cenzura v M. Soboti.

Dosta lúdí se nam je zé tožílo, ka na pošti ali na cenzurí je velka nerédnost. Za toga voló smó pred pár kédnov písalí, ka je cenzura trno múdna. A cenzura se popaščíla sebé mujvatí, ka »vsako príšestno pošto v 24. vóri odprávi«. Mí smó njím ístíno dállí, čí rávno smó dobro znalí, ka je záto nej vse tak, kak nam cenzura naprej dá, alí míslíllí smó sí, ka potem do bole réd melí, da pa vídímó, ka se dosta ne bríga jo za toga voló. Dén za dnévom se obtožéjo lúdíje, ka níšterne písmá — cílou s túhínskoga príšesne — po kédní v Murskí Sobotí ležíjo.

Tak se zgodílo z edním naším čítalcóm, šterí je z Ameríke dobo písmó. To písmó je s 2. okt. štémplano, alí adresát je ešče samo 14-ga oktobra dobo do roke. To písmó, štero je rekómandírano bílo, 12 dní, skorón dvá kédna v Murskí Sobotí ležálo. Mí smó v prítečeni dnévaj zvédávalí na cenzurí, kaj in što je toml zrok, ka se pošta tak dugo potéple v Murskí Sobotí? G. Šeruga so nam té odgovór dállí, ka je cenzura toml nej kríva, ár oní v 24. vóri odprávíjo vsako príšestno pošto. Mí drúgoga odgovóra nonč nemremó čakátí in túdí ne dobímó od njím, čí je té zé tak, alí etak.

G. Šeruga so ešče to túdí pravlí, ka je pošta preveč nerédna, ár dostakrát nazáj pošléjo na cenzuro tísto pošto, štera je zé tan bíla. To njím vórjémó, ár mí to tak dobro známo brezí njím, čí do nam pravlí alí nej. Naša nevolá je to, ka tákšo pošto mámo, ka zná bítlí nonč nega v celój Europí, gdé bí se takše posebne dela zgájala. Neščémó písatí, ka se vse zgája na toj pošti, ár mí níkoga neščémó napádatí in daleč stóí od nás vsaka tákša íntencíja, vej čí de potrebno, z dobrote naprej dámo edno pár takší čínov, šterí so se na našój pošti dogodíllí. Ne smejmó se túdí z cenzure spozábití, ár od njéh túdí dostó takšega známo, kaj bí se nej smelo zgodítlí, záto od toga túdí nemo písalí, samo té čí de potrebno. Mí s tém dužnost spunjávámó, da rejčé zégnómo próbí takším símotnám nerédóm.

Etlí v Prekmurjí, gdé je ljúdstvo preveč nezadovolno in nepokórno, posebno je potrebno njím nagájatí, čí ščémó se z njímí polúbití, ár brezí toga de ljúdstvo vsígdár nezavúpnó v namí. Míslímó po našem míšlénjí, ka je to prvo, naj se razmímó in lúbímó med seboj. V Prekmurjí naj nede búrokrácíje! V dostí urádlí sedíjo takší uradnikí, na štere ljúdstvo preveč mrzíj. Takše gospode trebej premenítí. To je nújno potrebno! Čí ščémó pokázatí, ka smó bogší, kak so vogrí bíllí, té naj ídejo próč nekaterí gízdávlí in grbíjanskí uradnikí, od kod so príšli. Na cenzuro pa zavúpnó,

neodvísné in treznoga míšlénja uradniké trebej díjatí, nej takše mláde dečke, šterí po uradní vóraj po vesnicáj agítírajó kre Sevra. To je túdí potrebno na pošti.

Mí smó zavúpní v gospodí cívilnóm komísárlí, ka zé ednok dónok réd naprávíjo, posebno na pošti in na cenzurí. Naj se nam telko ne toží ljúdstvo, moremó na tom bítlí, ka ljúdstvo naj nede meló príllíke se obtožúvatí.

Apoštol prekmurskih Slovencev.

Tak se nazívlje naš slávni prekmurskí uredník črensovskíh „Novín“, naš dober vodítelj in plebánoš v pok. g. Josíp Klekl. Té gospod, kí je vsígdár deláo, dela zdáj, pa de ešče dale deláo prótlí Slovencev, dobo je od naše klerikálné vlára v Ljubljani za svoje „Novíne“ 30.000 kron, z namenóm, da naj bole dela prótlí nam. Alí znáte što je „Klekl“? To vam 2. márcá 1919, gdé je etak písaó on sam:

»Popravek. Gospod uredník! Izvolíte v Vašem cenj. listu sledeče vrste upísatí: »Muraszombat és Vidéke« píše v svojem članku, da se srđím na fokovsko (madžarsko) národno strážo, pa da sam bráno jugoslávské vojáke, šterí so zasedlí Beltince. Izjavím, da je to vse grda láž. Vsígdár sam prótlí jugoslovénskí zasedbí deláo tak s besedo, kak s písmóm, ka túdí moj članek „Ízjava“ svetlo posvedóčí . . .«

»Vaš list píše, da sam v zvezi s Korošcem, Kúkáníčem pa s drúgímí jugoslovánskímí ljúdmí. Jaz te ljúdí ní ne poznám. Ránč tak je láž, ka sam jaz v dogovórú s nekím Severjem; što je té gospod, nevém. Slovensko zástavo pa, štero so mí prlneslí príllíkom moje primícíje (prve meše) slovenskí gostíje íz Štajera, pa štero so obesíllí brez mojega znanja pa v mojí odsutnóstí, sam jó sam dao dolj vzétlí po mojem očetu.«

Slovenskí vlári v Ljubljani prípóróčámó, naj pošle pa čímprvle „slovenskómí apoštóllí“ v Prekmurje ešče 30.000 kron, ka de ležéj deláo za „prekmursko autónómíjo“, pa za ízgon slovenskíh uradníkov in školníkov íz Prekmurja.

Poučni tečají za župáne v Murskí Sobotí.

Murska Sobota, dne 22. okt. 1920.

Včera j, dnes in vútro se vrší tečaj, gdé se včíjo naši župánje tísto, štero njím je potrebno za njuvo poslovanje. Hasnovíten je tak tečaj, potreben, a vendar ga — obsojamó! Zakáj?

Prekmurje je pod Jugoslovánsko upráva zé skorón pét fertálov léta. Telko cájta so dnéšnjíh ríhtarje na svojí mestí, telko cájta oprávljájo svoje posle. In celí teh pét fertálov léta je naša vlára nej príšla do tega, ka bí takší kurzuš naprávíla za naše ríhtare kak zdáj. Celí pét fertálov léta so naši župání delállí dobro in prav, a zdáj nadednok jíh je trebej včítlí. Zakáj rávno zdáj? Záto, ka je votum dávanje za kóvete pred dverámí, pa je túdí gvúšno, ka do Prekmurcí tak votum dávalí, kak do po velkí večíní želelí župánje. Klerikálclí in njuva Kmečka Zvéza znájo, ka naši župánje nede šlí prí votum dávanjí z Kmečkov Zvézov in nej s Severóm, alí s Prekmurskov Kmetíjsov Stránkov, štera je samostójna in samo prekmurska, a Kmečka Zvéza je kotríga slovenskíh klerikálcev. Záto je vlára po pét fertálov léta pozvála župáne vkúpér, ka jíh preparíra za klerikálce! In to se túdí vrší. Sever íz Dolnje Lendave agítíra in prí-

tísa na župáne za Kmečko Zvézo, píje í plačúje za njé víno in jójstvínó prí Dobrál-jí samo, ka bí postállí klerikálclí.

Gvúšno je, ka do za dvá meseca válastáší v občínske odbore (župene). Ne zná se, alí do vsí dnéšnjí župání pállík zabránlí za župáne. Dosta jíh nede več. Zakáj tedáj delatí kurzuše samo za dvá meseca? Zakáj nej naprávíla kurzuše naša vlára pred ením létóm, ka so župání ešče dugo cájta bíllí na svojímí mestím? Záto, ka naša vlára v Ljubljani níma právoga ínterésá za Prekmurce, pozna nás samo, kak nás klerikálclí rabíjo za volítve. Záto so napravíllí té kurzuš, ka lejko Sever agítíra za falítno Kmečko Zvévo in velkoga Jugoslována Klekla, ka de mogla poslatí za kóvete bautoše í pebánoše, šterí do rávnalí prekmurske kmete.

Župání, z toga lejko vídíte, kelko bríge májo klerikálclí na Váš. Vam je potrebno dobre občínske tájniké, štere pa vlára neščé vzétlí v kurzuš. Zavúpaní smó, ka nede vórvállí naši župánje toml Severí, alí ostánájo í nadale Prekmurcí í kotríge Prekm. Kmetíjske stránka, štera jedína zastopa ístínské potrebe prekmurskí kmetov. Ríhtar pa, šterí bí vórváo Severí, nede več župán: mí ščémó župáne, šterí do z ljúdstvom, nej pa za bautoše in bogátce, šterí níka ne delájo.

NOVICE.

Radgončanóm! Vsakdo hrepení, da postáne popolnejší, tako túdí naš list. To dosežémó s tém, da čím več ljúdíj prí listu sodelúje in ga číta. Záto ískreno pozdravljámó Váš sklep, da boste naš list podpíralí in ga razšírjalí v Pomurju. S tém príhajámó v udeíjstvóvanje okolnóstí, da tvórí Pomurje neko celoto, kí íma íste gospodarske gravítácíje in soglasne uprávne potrebe. Naj naš list položí temu temelj z Vášó pomóčjo. Poročajte nam mnogo! Konzorcíj „Prekmurskega Glasníka“.

V M. Sobotí so pred pár dnéví konfíscíralí dosta manufaktúrne robe, štero do zdáj síromákom po fal cejní odávalí.

Umór. V soboto, dnéva 16. t. m. ponočí je šou Josíp Nardín, nádpolícaj v Gederovcím, s svojím famíllíjov, ženo, puníco in dvoje dece, prótlí toml. Za njímí sta prítekla dvá financarja, ker je Nardín štíríkrát v zrák streló. Financa sta ga pí-tála, zakáj strelá. Začnólo se je svájúvanje med financarjem Petrom Dokel in Nardínóm, na koj je eden od financov dólí streló Nardína. Nardín je mrou drúgí den ob štírím zíutraj, da so ga pelávlí v špítál v Soboto. Financa sta v arestí.

Ogenj. V tork popóldne začnólo je v špítálí v Sobotí gorétí. Nékí deček bétézník je s spícámí vužgo ledeníco, štera stóí na sredí dvóra in je bíla s slámov ovítá. Ledeníca je zgorela, škoda je mála. Požárna bramba íz Murske Sobote je príšla z brízgalnícov, a z njov samo eden — móški. Alí je nej v Sobotí telko lúdí, šterí bí skrb melí za to drúštvo, požárno brambo? Kak bode, da ednok nastáne v Sobotí velkí ogenj?

Nové potne knjížíce dobímó s prvim novembrom. Zdanje cedule v kraj prídejo, mesto njím dobímó knjížíce. Žívínskí potní listí túdí noví bodo.

Zastrúplenje. Po Sobotí se gučí, ka se je gozdar Jellínek v Mačkóvcím zastrúpíllí (za gíftó se). Gvúšnoga pa nemremó zvedetí.

Poučni tečaj so melí v četrték, pétek in soboto naši župání (ríhtarje) v Murskí Sobotí. Kak smó číllí, je dosta ríhtarov prótlí gučálo župání íz Dolnje Lendave g. Sevrlí. Vído je zdáj, ka nemre tak komandírátí v sobočkom okrají, kak to dela v lendavskem okrají.

Smešno žalostna dogodba. Šándor Mátyás palir iz Kroga je dnéva 11-ga t. m. pogledno malo pregloboko v glaž in je ništernoga gospoda sodaika v Murški Soboti pred Dobrajovim hotelom naganjo prek Mure. Za svoj greh je mogo pláčati pri državni policiji 200 K štrofa za občinske reveže (koudiše). Zapomni si pa očče naj Šándor Mátyás, ka slovenski sodniki (birovi) pri birovi ne poznajo niti palirja, niti poljskih delavcev, temveč samo právdo. To pa znonkar posebno palirjem ne diši, ka zdajšne birovi ne poslušajo samo njih, ali glédajo tudi na pravice poljskih delavcev. Pa bodo različni Šándorji, ki tak mislijo, kak oni iz Kroga, sčasoma do li mogli pristati na to in za dobro vzéti, da bodo prekmurskomi slovenskomi ljudstvi delili pravico slovenski sodniki, ne pa več oni, ki so zaničevali ljudstvo in njegov jezik.

Črni Angeli. Belatinski in Dolajo Lendavski dimnikári so se posvadili Belatinski dimnikár je námreč načrkal Lendavskomi na čelo da je on touvaj to je za touvaja ga je preklical, za tega del ga je Lendavski pritožil k sodnji in sodnija jidva je pomirila in Lendavski da si je brádo pobril je šel beli iz sodnije. Belatinski je ostal nadalje črn angelj in sodnija njemi je prisodila 600 kron pejnezní štrof in dvá úni zápora, tako si neumni voli rogle potučejo.

Bratonci. Preminočo nedeljo 10 t. m. je Belatinskoga gerenta Škáfarija strčán zablodil v Bratonci v gostilno, kaj je pri njem ne primerno delo ár s korom nigdár, ali pa redko krát pohodi gostilno, popil je dvá litra vina in štél je le enega platiti. Gostilničár ga pa terjál za dvá litra, on pa je le enega hotel plátiti, z gostilničárjam se je posvadil in začel gostilničárja tučiti, ta da njemi je celo nogo vlomil in gostilničárki je ves vláse iz gláve izmikál. Drugi dan sta ga obadvá dojšla pritožit k orožnikam, tako delajo ti Škáfarije, kateri so vsi kaj novoga roda, in te vrli posestnik je bil Štefan Škáfár iz Belatinec.

Vesélje v Beltinci. Da je »Prekmurski Glasnik« vó prneseo ka je glihzdaj konec Škáfárovoj glávi, se je spevalo i juvkalo od vesélja, ka se reši járna klerikálskoga Škáfara. Beltinčarije tudi znájo ka je človečka sloboda i pravica, pa žmetno čakajo, da páli šujster zeme mesto pere šilo vroke.

Ropanje koli Beltinec. Saki dén pride z vesnic glás, da se je hapilo ropanje, kráadne se dohan, kokoši, gvant, zrnje, i drúgo. Opozarijamo sakoga što koga vidi ali za koga zná ka to dela náj ga pritoži pri žandáraj.

Cankova. Prinas je eden človik v premi-nočem tjédni prek mejé ščeó iti, eden financ ga je izkaznico proso, na štero je té človik vžepko ségno in mesto izkaznice je Browning vó potégno, šterov je 4 krát na financa strelo in potom je v N. Avstrijo odišo, financa so pa v Radgono v špitál od pelali.

Visoka starost. Po štatistiki prejšnjega stoletja je bilo leta 1890 v Nemciji 78 ljudih starih nad 100 let, v Franciji 213, v Španji 401, v Angliji 146, v Irski 578, v Romuniji 100, v zedinjenih državah 3981, v máloj Srbiji je bilo leta 1897 je bilo 434 ljudi starih od 105 do 140 let, v Rusiji je živel leta 1850 mož ki je bil star 168 let.

70 let v ujetništvu. Kak »Jutro« novine pišejo, z Rusoske Sibérije je pred pár tjédnami domo prišao v Budapešt 90 let star stári vogrski človek po imáni Bumpa, šteri je 1848. leta husár bio v Kossuth-ovoj vojski i te so ga Rusi zgrabili pa so ga v Sibérijo odegнали, in zdaj da je svetovna vojna več madžárski vojakov v Sibérijo

prinesla, se je te stári Bumpa z vogrskimi vojákami tam najšo, in na 70 let je s temi mládimi vojákami zdaj domo prišo.

Trgovanje s prekmurskov márov. Guči se, ka je trgovanje zabránjeno, poleg grabljivega betega. Istina jeste, ka je okraj Ljutomer zaprt za máro iz Prekmurja, a na brodu v Radencih lahko ide már iz Prekmurja prek, tu se vsaka živina ogleda od živinozdravnika, či je nej betežna. Grabljivi beteg jeste samo malo razširjen in de v krátkem cajti odprávljen.

Kritikom. Tistim, ki kritizirajo naš list, češ da ni popolen, veljaj naša prošnja, naj postánejo sotrudniki in list s svojimi izdelki zboljšajo. Tisti pa, ki ni zmožen ali nešče sodelovati, naj ostáne pri svojih kopitih.

Tobáka nega in ga je nej v Prekmurji. Nikša pritožba ne pomága, prošnje se ne uslišijo. Gospodje v Ljubljani, ali ni slaba in nerazumna uprava vzok nesreče na Koroškem?

„Straža“ v Mariboru. Pri našem listu sodeluje g. Šeruga iz civilnega komisárijata toliko, kolikor so sodelovali uredniki »Straže« pri zadnjem razbijanju v Mariboru.

Gospodárski zadrugi v Gornji Radgoni. Vaših pojasnil in odgovorov ne želimo in jih ne pričakujemo. Ta čas rajši porabite za redno in pravilno poslovanje in za pridobivanje zgubljenih simpatij med prekmurskimi člani in nečlani.

Kmečka Zveza v Prekmurji de kandidirala za kóvete v naš parlament plebánoša g. Klekla i bautoša g. Pintariča v Beltincih, šteri má trnok dosta penéz. Kmete nede kandidirala ali pa na takšem mestu, ka nemre biti zbráni. Vúpamo, ka nede Prekmurja ravnival ne katoliški plebánoš in ne bautoš, ali kmetje sami, štere odeberé Prekmurska Kmetijska Stranka.

Odgovor. V 133. števí »Slovenca« me eden Kleklnovih Novinarjev napada radi razširjevanja »Prekmurskega Glasnika« in kliče »nekak« sosvet, naj se me dobro ogleda. Prosim, sem na razpolago! Naj slavna gospoda samo določi čas in kraj ogleda! V ostalem pa sem sama dosti skušena in dosti stara, da vem, kaj naj delamo, kaj ne. Ne bom toraj hodila opraševát »golobradih gospodekov« od »Novin« za svet in za dovoljenje.

Marica Vranjekova.

Bitje v gostilni. Kak nam z Polane pišejo 15. t. m. so v Dani-jovoj gostilni goslarje igrali. Z Bradanovec Barbarič mesár in z Püconca Kúhar Alojs gostilničár sta več vina spilá kak bi pa njima potrebno bilo, da sta že malo vgalávi mela, kak obá bogátiva človóka, sta se vtom betati začnola šteri je vékši gavalér. Barbarič se je vó ščeó pokázati in je začno goslarjam, več krát, po sto dináraj dávati in 50 litrov vina naednok na stol postaviti, na to je Kúhar nikšo reč proti povedo, štero se je Barbariči nej vidlo in Barbarič je eden literški glaš z vinóm vrét Kúhari v glávo lúčo, šteroga je krv polijála. Kúhari je glaš čalúst sploh skoz presekao, tak ka je doktor mogo njemi fkúper za šiti.

M. Črncl pri Görek Števani so 14 t. m. vnoči touvajge v kletih dveri gor vtrgnoli, pa so 7 gosi in 10 žaklov pšenice odnesli, touvaje žandárje iščejo.

Gimnázija v M. Soboti ima letos 68 deákov, v prvem razredu 45, v drugem pa 23, štere trijé profesorji včijo in eden veroučitelj.

Trgovci in drúgi, šteri ščeójo naše domáče novine »Prekmurskega Glásnika« odávati, naj pišejo edno kárto upravništvu, kelko njim naj pošilamo s sakše numere. Dobijo 20 percentov. Nej odáne naj nazáj pošlejo.

POLITIČEN PREGLED.

JUGOSLAVIJA. Česar nismo pričakovali, se je zgodilo: Korošci so se odločili, da hočejo bivati v falitni Nemški Avstriji. Avstrija je dobila 6747 več glásov kakor Jugoslávija, tedaj 22025 glásov ali 59%. Jugoslávija pa 15278 glásov ali 41%. Pričele so se preiskave, kako je to mogoče in dokázalo se je, da so Nemci skupaj s Taljáni napravili neverjetne sleparije. Za Nemce so volili mrtvi, odsotni, taki, ki so samo pa pár dni bivali pred leti v Koroški in ki danes Koroške niti ne poznájo, Nemci so oddajali po več glasovnic, ki so jih v žepu s seboj prinesli, ponoči pa so pokradli naše glasovnice in jih zamenjali za nemške. Naše ljudi so streljali in jim požigali hiše, da so se ustrašili in niso volili proti Nemcem. To niso bile svobodne volitve, to ni izraz ljudske volje, to je dokáz, kako znájo Nemci goljufati. Jugoslávija tega glasovanja ne more priznati, temveč zahteva Koroško za sebe, ki je in ostáne jugoslovanska. Ka smo zvedeli za Nemške sleparije pri glasovanju, vršile so se velike manifestácije v Celju, Mariboru in Ljubljani. V Mariboru so demonstrantje razbili šipe na oknih nemških trgovcev, ker so Nemci naše Slovence izzivali. Prepričani smo, da bodo Koroški Slovenci našli svoj dom v Jugosláviji in ponavljamo naš pozdrav v naši predzadnji številki, ki je veljal Koroščem kot novim slobodnim državljanom v Jugosláviji.

ITÁLIIJA. Italijanski in jugoslovánski delegáti so v Benetkah vkúper stopili, ka se pogučajo in poglihajo radi Primorja.

BOLGARIJA mora ententi prekdati više nego 700 ljudi, šteri so krivico delali za cajto vojske. Med temi jeste tudi prejši bolgarski kralj Ferdinand.

POLJSKA je z Rusijo sklenila preliminarni mir. Mirovni kontraktuš je v hasek le Poljskoj.

RUSKA. Rusi so v božnih gospodárskih prilikah. Revolucija je dosta kvára včinila.

GOSPODARSTVO.

Izvoz ovnov. Finančni tanáč v parlamentu jeste dozvoló, ka se smejo pitani i jalovni ovni izpelati v tujinske držáve. Pláčati je trebej carino. Prekmurci morejo jih prek peljati pri Mariboru.

Koruza za pasivne kraje. Kraji, šteri sami ne povajo telko kuruze, kelko njim trebej, do dobili kuruze od ministerstva za prehrano. Do 2000 vagonov jeste to ministerstvo nakúpilo kuruze za pasivne kraje.

Zahvala.

Ob prebitki izgubi nepozabnega soproga se iskreno zahvaljujem vsem, ki so mi v teh težkih dneh stali ob strani bodisi z svetom bodisi drugo pomočjo. Posebno se zahvaljujem g. Kranjec Petru iz Gederovec gg. Kemény Marko in tvrdki Hirschl Filip v Murški Soboti za pomoč, ki so mi jo nudili. Prav posebna hvala bodi izrečena gg. civilnemu komisarju za Prekmurje, policiskemu nadkomisarju, orožništvu, vojaštvu njegovim službenim tovarišem in sploh vsem, ki so nepozabnega spremili na njegovi zadnji poti.

Maribor, dne 21. oktobra 1920.

Žalujoča vdova
Nardin in sorodniki.

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani, podružnica v MURSKI SOBOTI.

Brzojavni naslov:
JOGOSLOVANSKI KREDIT.

TELEFONSKA ŠTEVILKA 16.
Število poštno-ček. urada štev. 11323.

Sprejma

VLOGE NA KNJIŽICE in TEKOČI RAČUN
In jih obrestuje po $4\frac{0}{10}$ čistih brez
odbitka rentnega davka.

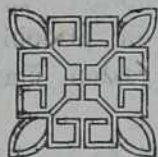
Posojila na osebni kredit, na hipoteke,
trgovske in druge vsakovrstne kredite.
Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih-
papirjev in valut po dnevnem kurzu.

GOSTILNA

na Petancih (v Kosi pri
Vogler-ovoj slatini) od
1. januara 1921. se na 5 leta
v zakup (árendo) dá. Ref-
lektante naj se na mestu
pri gostilni 31. oktobra
1920. popoldne ob 1 ure
zglásijo.

BRATA v M. SOBOTI BRUMEN (blizu kat. cirkve)

trgovina z mešanim blagom.

PRIPOROČATA SVOJO
VELIKO ZALOGO MA-
NUFAKTURNE IN DRU-
GE RAZLIČNE ROBE.

Trgovci dobijo popust!

Sto šcé na dén 20-40 K služiti?

Upravništvo „Prekmurskega
Glasnika“ išče rédnoga razno-
šalca novin. Što šcé to dobro
službo dobiti naj se glási
v Slov. kraj. tiskárni v M. Soboti.

Heklič Števan

trgovina z železnim blágom
v MURSKI SOBOTI, Lendavska vilica.

PRIPOROČA Z NOVIČ DOBLENÓ
ŽELEZJE, ŠPARHERDE, OBROČE,
CEVI (csövek), ŠTRIGLE, CVEKE,
POSODO, ŠKÉRI (szerszámok) itd.

PREKMURCI

čtíte náš domáči list

„PREKMURSKI
:: GLASNIK“ ::

Neodvisen političen
tednik.

Štampilje

KATALOG FRANKO

ANTON ČERNE

graver

LJUBLJANA, Dvorni trg 1.

KUPUJEM

lenovo semen, svinsko mást,
ter méd in vosek, in sploh
vse deželne pridelke po naj-
višjoj dnevni ceni vsaki
dén. Na lagri mam vse felé
špecerijsko blágo: melo, sol,
cuker, kávo, petrol, žájfo itd.
ter železnino, cveke, sekire,
lopate, rasoja, podkovi itd.

FRANC ČEH

trgovina z mešanim blagom
= v MURSKI SOBOTI =
(prek od židovske cerkve).

MARIBORSKA ESKOMPTNA BANKA

Podružnica Murska Sobota.

Centrala v Mariboru.
Ekspozitura v Rogaški Slatini.

Podružnica v Velikovcu.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje po $3\frac{1}{2}\frac{0}{10}$. Vloge na tekoči
račun obrestuje najugodneje. Daje posojila na menice, vrednostne papirje i. t. d. Kupuje valute in devize po
najvišjem dnevnem kurzu ter izvršuje vse, v bančno stroko spadajoče transakcije pod najugodnejšimi pogoji.